

Päättyöopas

Porin taidekoulu / nuoret
2018-2019

Päättötyö

on itsenäisesti suunniteltava ja toteutettava kokonaisuus, jonka tekemiseen varataan aikaa yksi lukuvuosi. Päättötyö ilmentää tekijänsä taiteellisia vahvuuksia ja ilmaisuvoimaa sekä osoittaa omatoimisen työskentelyn valmiuksia.

Päättötyöhön kuuluu:

1. teos / teossarja
2. kirjallinen osuus eli portfolio
3. osallistuminen yhteisiin ohjaustilaisuuksiin
4. osallistuminen yhteiseen päättötyönäyttelyyn ja esittelytilaisuuteen

Päättötyö arvioidaan sanallisesti sekä numeroasteikolla 1-5.

Päättötyön tekeminen on vapaaehtoista. Päättötyön suorittaminen on kuitenkin **välttämätöntä jos haluat saada päättötodistuksen** taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän suorittamisesta. Päättötodistuksesta käy ilmi kaikki taidekoulussa suoritetut opinnot sekä päättötyösi numeroarviointi. Kirjalliset arviot ovat todistuksen liitteenä.

Mikäli sinulla ei riitä opiskeluvuosien määrä (taidekouluopintoja noin kolmannelta luokalta eteenpäin) tai et muutoin tahdo tehdä päättötyötä, saat opintojesi päättyessä **osallistumistodistuksen**, josta käy ilmi kaikki kuvataidekoulussa suoritetut opinnot.

MILLOIN PÄÄTTÖTYÖN VOI TEHDÄ?

Päättötyön voit tehdä, jos olet vähintään 16-vuotias ja olet suorittanut riittävästi (vähintään 3 vuotta) työpajaopintoja siltä taiteen osa-alueelta, jolta aiot päättötyön tehdä. Päättötyö suositellaan tehtäväksi aivan työpajaopintojen loppuvaiheessa, jolloin sinulla on riittävästi valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn. Halutessasi voit kuitenkin vielä jatkaa opintojasi päättötyön tekemisen jälkeen siihen saakka kunnes täytät 19 vuotta.

Sinun tulee itse valita päättötyösi aihe ja käyttämäsi tekniikka. Valitse sellainen aihe ja tekniikka, joiden parissa pärjää itsenäisesti. Päättötyö ei ole uusien tekniikoiden opettelua, vaan jo hallitsemiesi taitojen hyödyntämistä. Aiheeksi kannattaa valita tarpeeksi haastava, mielenkiintoinen ja hauska aihe, johon haluat perehtyä syvemmin. Sinun ei kuitenkaan tarvitse tyytyä toistamaan tuttuja aiheita, vaan suositeltavaa on yrittää löytää omaan kuvailmaisuun jotain uutta ja persoonallista.

Päättötyön laajuus käsittää ajallisesti 160 tunnin työmäärän, josta työpajassa työskentelyä opettajasi ohjauksessa ja valvonnassa on yhteensä noin 100 tuntia yhden lukuvuoden ajan. Päättötyöhön sisältyy osallistuminen normaalien opetustuntien lisäksi päättötyön tekijöiden yhteisiin välitapaamisiin. Tahtoessasi voit kysyä ohjausta joltain toiseltakin taidekoulun opettajalta.

Myös itsenäinen työskentely kuuluu päättötyöprosessiin. Itsenäisen työskentelyn osuus päättötyössä pitää sisällään päättötyösuunnitelman ja portfolion tekemistä sekä työpäiväkirjan pitämistä, sekä mahdollisesti työn

tekemistä myös omalla ajalla kotona tai taidekoulussa. Päättötyön suorittamiseen kuuluu osallistuminen näyttelyn rakentamiseen sekä esittelytilaisuuteen.

Valmiiden töiden tulee vastata kyseistä työmäärää (160 t). Esimerkiksi päättötyön rajaaminen vain yhteen maalaukseen vaatii selkeitä perusteluja, kuten erittäin vaativa tekniikka. Päättötyön tekeminen edellyttää sinulta lähes lukuvuoden mittaista sitoutumista sekä pitkäjänteistä työskentelyä. Suunnittele aikataulusi niin, että säännöllinen viikoittainen työskentely on mahdollista ja joudut käyttämään siihen aikaa myös oppituntien ulkopuolelta. Esimerkiksi päiväkirjan pitämistä suositellaan tehtäväksi kotona. Lisäksi voit työskennellä itsenäisesti koulun tiloissa, mistä voit sopia ohjaavan opettajan kanssa.

MITEN PÄÄTTÖTYÖ SUORITETAAN?

Päättötyö tehdään pääsääntöisesti omassa työpajaryhmässä, jonka lisäksi voit työskennellä myös kotona ja taidekoulussa, omalla ajalla. Päättötyötäsi ohjaa oman työpajasi opettaja. Oppituntien aikana saat normaalisti ohjausta opettajaltasi kuten muutkin oppilaat, vaikka teet yksilöllistä työtäsi. Tämän lisäksi saat tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta myös tuntien ulkopuolella sovittuna aikoina.

Ensimmäisenä sinun kannattaa pohtia kiinnostava aihe ja työsi sisältö. Ensimmäisten kokoontumiskertojen aikana luonnostele ja etsi taustatietoa aiheesta. Kun työsi alkaa hahmottua, on aika tehdä työsuunnitelma ja aikataulu lukuvuodelle. Tärkeää päättötyön onnistumiselle on hyvin laadittu suunnitelma ja aiheen rajaus. Laadi itsellesi aikataulu ja noudata sitä. Päättötyön tekeminen on hyvä aloittaa viimeistään lokakuun aikana.

AIKATAULU JA MATERIAALIT

Päättötyösuunnitelma tehdään erilliselle lomakkeelle, joka palautetaan ohjaavalle opettajalle viimeistään sovittuna päivämääränä. Varsinaisen päättötyön tekeminen aloitetaan heti kun suunnitelma on hyväksytty.

Materiaalit päättötyöhösi saat taidekoululta, mutta jos tarvitset erikoismateriaaleja tai välineitä, voit joutua hankkimaan ja kustantamaan osan tarvikkeista itse. Neuvottele oman ohjaajasi kanssa materiaalien hankkimisesta.

Joulukuussa päättötyökokonaisuudesta tulee olla valmiina noin puolet. Silloin myöhemmin sovittavana aikana pidetään päättötyön tekijöiden yhteinen välitapaaminen, jolloin työt esitellään muille päättötyön tekijöille.

Valmiit päättötyöt (teos/ teokset ja portfolio) esitellään huhti-toukokuun vaihteessa päättötyönäyttelyssä. Lopullinen aikataulu täsmentyy loppuvuodesta.

PORTFOLIO

Päättötyön muodostavat teos tai teossarja ja portfolio yhdessä. Portfolio on siis tärkeä ja myös se arvioidaan.

Portfoliossasi kerrot työskentelystäsi sekä pohdit päättötyöprosessin merkitystä itsesi kannalta. Portfolio on liian suuritöinen aloitettavaksi päättötyöprosessin lopussa, joten sen tekeminen kannattaa aloittaa taiteellisen työn

rinnalla heti. Muistiinpanoja tulee tehdä jokaisella työskentelykerralla. Näin portfolion tekemien helpottuu ja siitä tulee hauskaa!

Kerää materiaalia portfoliotasi varten heti työskentelyn alkumetreiltä saakka: talleta kaikki valokuvat, luonnokset, muistiinpanot ja materiaalikokeilut – sellaisetkin, jotka tuntuvat vähäpätöisiltä. Voit kuvata päättötyötäsi vaikka omalla puhelimellasi ja tallettaa säännöllisesti kuvat koti- tai koulun tietokoneelle.

Valmiissa portfolioissasi tulee olla tekstin lisäksi mm. kuvamateriaalia työprosessin eri vaiheista ja itse teoksen valmistumisesta, otteita päiväkirjamuistiinpanoistasi, työsuunnitelmastasi sekä luonnos- ja havaintomateriaalia. Tärkeää on myös, että arvioit itseäsi.

Portfolio on osa päättötyötäsi, joten sen ulkonäkö saa olla persoonallinen, mutta sen tulee olla helposti luettava ja tarpeeksi kestävä, sillä sitä lukevat myös näyttelyvieraat. Portfolion kirjallisen osan koko tulisi olla A3 – A5, jolloin se voidaan kopioida myös koulun arkistoon. Portfolio voi olla myös digitaalisessa muodossa.

Muista kuitenkin, että arviointi kohdistuu portfolion sisällölliseen antiin ja ajatuksiisi, joihin kannattaa käyttää enemmän aikaa kuin portfolion ulkoasuun. Muista sisällyttää portfolioosi tarvittaessa myös sisällysluettelo, valokuvaaajien nimet ja lähdemateriaaliluettelo.

Portfolion kannesta tulee käydä ilmi:

<p>Päättötyön nimi ja aihealue (<i>esim. Hokkuspokkus – keraaminen astiasto</i>) oma nimi</p> <p>Porin taidekoulu Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötyö ohjaava opettaja: Kaisa Kuvataideopettaja 2019</p>

Seuraavassa on joukko kysymyksiä, jotka voivat auttaa sinua laatimaan portfolion sisältöä ja tekemään **itsearviointia**:

- Mitkä ovat työn lähtökohdat? Miten sait idean ja virikkeitä työhösi?
- Miksi teit juuri tämän teoksen/ teoskokonaisuuden?
- Mitä haluat kertoa tai viestiä katsojalle?
- Mikä on päättötyösi kantava ajatus?
- Mitä lähdeaineistoa käytit työsi lähtökohtana? (kirjallisuutta, kuvamateriaalia, musiikkia, jne.)
- Miksi valitsit juuri tämän toteuttamistavan?
- Mitä teit toisin kuin suunnittelit ja miksi?
- Millaiseksi koit työskentelyprosessin ja miksi?
- Tuliko työn aikana vastaan ongelmia? Liittyivätkö ne työn sisältöön, tekniikkaan vai ajankäyttöön? Miten ratkaisit ne?

- Mikä oli helpointa ja vaikeinta työskentelyprosessissa? Miksi?
- Mikä oli parasta koko prosessissa?
- Tekisitkö jotain toisin, jos aloittaisit uuden päättötyön?
- Miten valmis teos mielestäsi vastaa sille asettamiasi tavoitteita?
- Mitä olet työskentelyn aikana oppinut kuvan tekemisestä/ itsestäsi/ ympäristöstäsi/ päättötyöstä?
- Mitä muuta haluaisit kertoa päättötyöstäsi ja sen tekemisestä?

PÄÄTTÖTYÖNÄYTTELY JA ESITTELYTILAISUUS

Päättötyönäyttely järjestetään pääsääntöisesti huhti- tai toukokuussa. Päättötyönäyttelyn suunnittelevat ja toteuttavat päättötyöiden tekijät yhdessä ohjaajiensa kanssa.

Päättötyönäyttelyn yhteydessä erikseen järjestettävässä esittelytilaisuudessa kerrot lyhyesti (n. 10 min) päättötyösi vaiheista. Paikalla ovat arvioijat sekä kaikki päättötyön tekijät. Tilaisuudessa keskustellaan avoimesti ja esitetään päättötyötä koskevia kysymyksiä.

PÄÄTTÖTYÖN ARVIOINTI JA TODISTUKSET

Päättötyönä arvioidaan teos/ teoksesi ja sekä työprosessia esittelevä portfolio.

Päättötyöstä saat sekä numeroarvosanan (1-5) että sanallisen arvion. Arvioinnin tarkoituksena on kannustaa sinua kehittämään harrastuksessasi ja oppimaan lisää.

Arvioitsijoina toimivat oma ohjaajasi sekä ulkopuolinen arvioitsija.

Päättötyösi arvosana on kahden arvioitsijan antaman numeerisen arvosanan keskiarvo. Päättötodistus, jonka liitteenä ovat kirjalliset arvioinnit, lähetään kotiin kesäkuun alussa.

ARVOSANA-ASTEIKKO

Päättötyö arvioidaan asteikolla 1-5.

Arvosanojen perusteet on määritelty arvosanoille erinomainen (5), hyvä (3) ja hyväksytty (1). Arvosanat kiitettävä (4) ja tyydyttävä (2) sijoittuvat niiden väliin.

Erinomainen (5)

Teos

- Työ on erinomainen taiteellinen kokonaisuus, josta ilmenee oppilaan itsenäinen ajattelu, luovuus ja persoonallinen ilmaisu.
- Oppilas osaa ilmaista ajatuksiaan kuvallisin keinoin ja hallitsee käyttämänsä materiaalit.
- Suunnittelu- ja työskentelyprosessi sekä materiaalien ja tekniikoiden käyttö ovat onnistuneessa suhteessa aiheen valintaan.
- Oppilas on kokeillut rajojaan ja selvästi kehittänyt kuvallista ilmaisuaan.
- Oppilas hyödyntää ohjauksessa annettua tukea ja palautetta erinomaisesti

Portfolio

- Oppilas kertoo tavoitteistaan ja näkökulmistaan selkeästi ja informatiivisesti.
- Oppilas on sitoutunut työskentelyprosessiin, pitää aktiivisesti työpäiväkirjaa ja hyödyntää sitä portfolioissaan.
- Portfolion visuaalinen asu on viimeistelty ja harkittu.
- Portfoliossaan oppilas arvioi omaa työtään kattavasti ja realistisesti
- Portfoliossaan oppilas arvioi päättötyöprosessia ja oppimistaan monipuolisesti

Hyvä (3)

Teos

- Työ on hyvä kokonaisuus.
- Oppilas on osannut käyttää valitsemiaan materiaaleja ja tekniikoita.
- Kuvalliset ratkaisut ovat tarkoituksenmukaisia.
- Suunnittelu- ja työskentelyprosessi sekä materiaalien ja tekniikoiden käyttö ovat suhteessa aiheen valintaan.
- Oppilas hyödyntää ohjauksessa annettua tukea ja palautetta

Portfolio

- Oppilas kuvailee työprosessiaan hyvin
- Oppilas on hyödyntänyt työpäiväkirjaansa
- Oppilas kertoo visuaalisista valinnoistaan
- Oppilas kertoo saamistaan taiteellisista vaikutelmistaan
- Oppilas arvioi omaa oppimistaan jonkin verran

Hyväksytty (1)

Teos

- Päättötyö on suppea ja työ on rakenteeltaan hajanainen.
- Materiaalien ja kuvallisten keinojen käyttö on rajoittunutta.
- Tekijä ei hallitse käyttämiään materiaaleja ja tekniikoita riittävästi
- Oppilas ei hyödynnä ohjauksessa annettua tukea ja palautetta

Portfolio

- Oppilas kertoo tavoitteistaan, teoksen suunnittelusta ja toteutuksesta niukasti
- Oppilas hyödyntää työpäiväkirjaansa vähän.

Arvosanan korottaminen ja arvioinnin oikaiseminen

Jos haet arvosanan korottamista tai oikaisemista, sinun tulee tehdä siitä kirjallinen anomus kuvataidekoulun rehtorille viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun olet saanut tiedon arvosanastasi.